

AMASYA İLİ DAMIZLIK SIĞIR YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ

HAYVANCILIKTA FİNANSMAN SORUNLARI KREDİ VE HAYVANCILIK SEKTÖR İLİŞKİLERİ

Türkiye’de hayvansal üretimin en önemli sorunlarından birisi de **finansman** eksikliğidir.

Üretimi artırmak, üretim biçimini değiştirmek, yeni üretim unsurları edinmek, üretime bilgi ve teknoloji katmak ve üretim ünitesi sayısını, örneğin inek sayısını yükseltmek için gereken sermayeye o işletmenin **Finansman İhtiyacı** denebilir.

Önce bu ihtiyacın nereden kaynaklandığını ve neden işletmeden karşılanamadığını anlamak gerekir.

Sorun belirli bir süre sonra geri ödenecek para desteği yani kredi veya doğrudan hibe ile çözülemez.

FİNANSMAN İHTİYACI

- ◉ Kurulu işletmeler için kredi ihtiyacı çoğunlukla sermaye birikimi sağlanamamasının bir sonucudur. Sermaye birikimi sağlanmıyor olması ise; **üretimin karının çok düşük olması**, hatta bazı yıllar **üretim yapanların zarar etmesinin** doğal sonucudur. Bu durumda kredi alanlar durumlarını değiştiremezlerse, ki değiştirmek oldukça zordur, **kısa sürede sahip oldukları üretim araçlarını da kaybederler.**
- ◉ Kırsal kesimde bu yıllarda yaşanan durum budur. Sermaye birikimi sağlayamayan, hatta açığını kapatmak için borç almak durumunda olan işletmeler büyüyen borçlarını ödeyemezler. Bunun en somut delillerinden biri de **Bankalar** ve başta **Tarım Kredi** olmak üzere bir çok kurumun çiftçi borçlarını yeniden yapılandırmasıdır.

BORÇ ERTELEME

- ◉ Çiftçi kredi borçlarının ertelenmesi - doğal afet söz konusu değilse - **üreticinin gelecek yıllara daha borçlu girmesidir.**
- ◉ Türkiye Tarım Kredi Kooperatiflerinin 30 bin 499 ortağının 303 milyon 392 bin liralık borcu bir yıl süre ile ve yüzde 5 faizle ertelendi.

Tarım Kredi Kooperatifleri Genel Md. **Abdullah Kutlu,**

- ◉ "Borcu ertelenen çiftçi, tarım krediden yeniden kredi kullanamıyor, çünkü borç limiti dolu. Ama diğer taraftan da tarımsal girdiye ihtiyacı var. Borçları erteleme kapsamında olsa dahi, gelsinler bu yılki borçlarını ödemede kolaylık sağlayalım. Borçlarının yüzde 75'ini ödedikleri takdirde yeniden kredi kullandıralım" diye konuştu.

<http://www.aksam.com.tr/30-bin-ciftcinin-tarim-kredi-borcu-ertelendi--154973h.html>-18 Aralık 2012 Salı -

FİNANSMAN İHTİYACINI ORTAYA ÇIKARAN UNSURLAR

- İşletmelerin sermaye birikimi sağlayacak karlılıktan uzak olmaları
  - Düşük satış fiyatı, yüksek maliyet, istikrarsız piyasa
- Küçük ve orta büyüklükteki işletmeler için, hayvancılıktan sağlanan gelirin yetersiz kalması nedeniyle olağan geçim için dış kaynağa ihtiyaç doğması
- Mekanizasyonu düşük işletmelerin yüksek fiyatla, fakat etkin kullanılamayacak makine-ekipman satın alınması
- İşletmelerin makine-ekipman kullanımında örgütlenememesi
  - Her işletmede mibzer, her işletmede silaj biçme vb.
- Üretimin yoğun girdi kullanacak şekilde yönlendirilmesi nedeniyle işletme sermayesi ihtiyacının artışı
- Yüksek verimli hayvanlarla çalışılıyor olmasının başta sağlık olmak üzere bir çok gideri artırması
- Yeni barınaklara ihtiyaç duyulması ve bunun yatırım sermayesine olan talebi artırması.

İŞLETMELER İÇİN FİNANS KAYNAKLARI

Öz sermaye

İşletmelerin tamamen kendi öz kaynaklarından elde ettiği, yani üretim sürecinde sağladığı kardan yatırıma ayırabileceği sermayedir.

Yabancı sermaye

İşletmelerin gerek mevcut durumu korumak, gerekse yeni yatırım yapmak için öz sermayeleri yetersiz kaldığında, başka kaynaklardan elde edilen, bir başka ifadeyle geri ödenmek üzere satın alınan sermayedir.

KREDİ

Kredi

- İşletmelerin öz kaynaklarından temin edemediği sermayenin yabancı kaynaklardan sağlanmasıdır.
- Belirli bir zamanda geri ödemek üzere kiralanan paradır.
- “Güven” anlamına gelir.
- Kredi, gelecekte oluşacağı umulan sermayenin, belirli bir ödeme karşılığında daha erkenden kullanılmasıdır.
- Kredi alan ödemeyi anlaşılmaya uygun zamanda yapamazsa teminat olarak verdiklerini, yani gayrimenkullerini kaybeder. çiftçi için bu öncelikle üretim araçlarıdır ve borç iyice ödenemez hale gelebilir.
- Kredi her zaman para olarak kullanılmaz. bir çok üretici; yem, mazot, gübre, ilaç vb. üretim unsurlarını da vadeli alarak, bir ölçüde kredi kullanır ve bunun faizini fiyata yansıtılan değer olarak öder.
- Ürünün bedeline karşılık avans almak da kredi kullanmak anlamına gelir. bunun faizi de düşük ürün fiyatında yerini bulur.

7

KREDİ KOŞULLARI

Kredilerin sağlanması gereken koşullar

- İşletmelerin gelişmesi ve karlılığına katkı sağlayacak niteliklere sahip olmalıdır.
- Faiz oranı düşük olmalıdır.
- Zamanında ve yeterli miktarda kolaylıkla kullanılabilirdir.
- Kullanıldığı yer ile tahsis yerinin aynılığı sağlanmalıdır.
- Aynı alanda yeni kurulacaklara değil, mevcut işletmelere öncelik tanınmalıdır.

8

KREDİ İHTİYACININ NEDENLERİ

- ◉ Üretimin karlı biçimde sürdürülememesi, gelir düşüklüğüne bağlı olarak işletmelerin tasarruf imkanının olmaması veya yetersiz olması
- ◉ İşletmenin büyütülmesi isteği
- ◉ Üretim biçiminin değiştirilmesi - iyileştirilmesi - ihtiyacı
- ◉ Yeni üretim araçları satın alınması isteği veya gereği
- ◉ Daha sonra elde edilecek gelire daha önceden ihtiyaç duyulması
- ◉ İşletmelerdeki hatalı uygulamalardan kaynaklanan gelir kayıpları
- ◉ Makineleşme ve girdi maliyetlerinin hızla artması, ama ürün fiyatlarına üreticinin etkisinin olmaması
- ◉ İşletmelerin bir bölümünün kazancının geçinmeye bile yetmemesi

HAYVANCILIK KREDİ KULLANIM ALANLARI

Hayvansal üretim amacıyla kullanılan krediler;

- ◉ Yeni bir işletmenin kurulması
- ◉ Mevcut işletmenin büyütülmesi ve geliştirilmesi
- ◉ İşletme için arazi ıslahı veya arazi alımı
- ◉ Damızlık satın alınması
- ◉ Yem bitkileri ekiminin geliştirilmesi
- ◉ Ayrıca
  - Yem
  - Mazot
  - Tohum
  - Gübre vb. satın alınması

TÜRKİYE'DE TARIMSAL ÜRETİME KREDİ SAĞLAYAN KAYNAKLAR

- ◉ T.C. Ziraat Bankası A.Ş- doğrudan
- ◉ T.C. Ziraat Bankası A.Ş- aracılarla
  - Tarım Kredi Kooperatifleri (TKK)
- ◉ Özel Bankalar
- ◉ Yem fabrikaları, süt fabrikaları
- ◉ Organize Olmayan Kredi Kaynakları
(Akrabalar, arkadaşlar, esnaflar, tüccarlar, vb.)

GENEL DEĞERLENDİRME

- ◉ Sığırcılık işletmelerinin hem hayvan, hem barınak hem de yönetim olarak yapısal değişikliğe zorlanması ve bu dönüşümü sağlayacak öz sermayenin olmaması ve yetersizliği, finans desteğini ve kredi kullanımını gerekli hale getirmektedir.
- ◉ Hayvancılıkta kredi kullanımını tek yönlü olarak ele almak pek gerçekçi bir yaklaşım değildir.

Konuyu sağlıklı olarak ele almak için:

- Kredi kullanımında uygulanan yöntemlerin,
  - Hayvancılıkla ilgili mevcut durumun,
  - Piyasa koşullarının
- birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir.

HAYVANCILIK SEKTÖR KOŞULLARI

Hayvancılık sektöründe üretim, üretimin karlılığı ve arz talep dengeleri aşağıdaki faktörleri de etkilemektedir:

- Kırsal hayatın ekonomik yapısı
- Hayvansal üretimin şekli
- Pazar oluşumu
- Üretim çeşitleri
- Yem üretimi ve kullanımı
- Tarım arazilerinin kullanım öncelikleri
- Süt işleme sanayinin yönlendirilmesi
- Kredi kullanımı
- Damızlık üretimi
- İşletmelerin bilgi ve teknoloji kullanım düzeyi

SÜT SİĞİRCİLİĞİNDA GİDER-GELİR DÖNGÜSÜ

- Kazanç sağlanamadığında önce sürünün geleceği olan buzağı, ardından da sürünün ana unsuru **damızlık** elden çıkarılır.
- Elden çıkarma hızlanınca et fiyatları da düşer
- Üretim iyice geriler
- Yeniden üretim için kollar sıvanır
- Tabii kredi verilmesi zorunlu olmuştur.

DAMIZLIK VE İŞLETME KOŞULLARI

İşletmenin korunması, varlığını sürdürmesi için:

- ◉ Üreticinin; işletme giderlerini karşılayacak **istikrarlı süt satışı gelirine** ihtiyacı vardır.
- ◉ **Buzağı geliri** son yıllarda düşmektedir ve küçük işletmeler için dönemseldir.
- ◉ Kendi dışındaki faktörler nedeniyle kar edemeyen işletme aslında kamunun başka sektörler için daha fazla fırsat verdiğini ya da koruduğunu da gösterir.

KREDİ KULLANIMINI OLUMSUZ ETKİLEYEN KREDİ KULLANIMINI ZORUNLU KILAN KOŞULLAR

- ◉ Canlı hayvan ve karkas et ithalatı ve ithalat sürecinde yapılan değişiklikler
- ◉ Ziraat bankası tarafından devlet desteğiyle sıfır faizli olarak verilen hayvancılık kredilerinde
  - Komisyonun artırılması
  - Geriye dönük komisyon tahsil edilmesi
  - Yatırım mallarının fiyatlarının artması
- ◉ Başta yem olmak üzere giderleri artan, ama ürün fiyatları düşen süt üreticileri aldıkları kredileri ödemek için sütün ineklerini kesime göndermek zorunda kalmaktadırlar.
- ◉ Hayvancılığı bilmeden, sıfır faizli kredi cazibesine kapılarak herhangi bir araştırma ve fizibilite çalışması olmaksızın yatırım yapanların, işin görüldüğü kadar kolay olmadığını anladıktan sonra işi terketmeleri hem sıfır faizli kredi alıp kar edeyim derken zarar etmekte hem de piyasa arz talep dengelerini olumsuz yönde etkileyerek gerçek üreticilerin ekonomik olarak zarar görmesine neden olmuştur.
- ◉ Bilinçsiz yatırımcıların alınan sıfır faizli krediyi geri ödeyememe sonucunda işletmelerini kredi alınan kuruluşa borçlarının karşılığı olarak eder fiyatının altında devretmek zorunda kalması, banka sığırçılığa başlıyor esprilerine neden olmaktadır. Ama durum ciddidir.
- ◉ Sıfır faizli hayvancılık kredisinin farklı sektörlerde iş yapan gelir seviyesi yüksek çevrelerce kar amaçlı olarak kullanılması
- ◉ Hayvansal ürünlerin pazarlamasında üreticilerin yeterince etkin olmaması gelirlerini daha da düşürmektedir.

SONUÇ

- Ülkemizde hayvancılık için yeterli kredi olanakları sağlanmaktadır. **Sorun;**
  - Neden krediye ihtiyaç duyulduğu,
  - Kredi ertelemelerine neden gerek olduğu,
  - Bankaların ipotek değerini verdikleri kredinin iki katına taşımalarının gerekçesinin ne olduğu,
  - Faizsiz kredinin devlete maliyetinin nasıl karşılandığı
- gibi hususların açık yüreklilikle tartışılmamasıdır.
- Üreticiler; finansman sıkıntısı nedeniyle aldığı kredilerle yapılan yatırımlardan geri dönüş alamadığı için sıkıntı yaşamaktadır.
- Kredi işlemlerinde; krediyi veren kuruluşlar ve kredi kullanan üreticiler açısından teminat büyük bir sorun oluşturmaktadır.
- Hayvancılığı kendine **iş ve meslek edinen üreticilerin** kredi kullanarak işletmelerini geliştirerek ekonomiye geri dönüşün sağlanması ancak üreticiyi mağdur etmeyecek kadar yeterli ve istikrarlı süt fiyatları oluşturarak piyasa koşullarındaki dengenin sağlanması ile mümkün olabilecektir.
- Kredi alımının öncesi ve sonrasında; hayvan, süt, et ve yem fiyatlarının oranı ve istikrarı korunmalıdır. Aksi takdirde, hayvanların uygun besleme koşulları ortadan kalkacağından, döl verimi olumsuz olarak etkilenecek, sağmal inek ve buzağı kayıpları artacak, dolayısıyla işletmelerin karlılığı azalacaktır.
- Bu gelişmeler süt ineklerinin düşük fiyatlarla kesime gönderilmesine neden olacak ve durum kredi alınmasından önceki zamana göre daha kötü hale gelecektir.

ÖNERİLER

- Kredi kullandırmada hayvancılığı meslek olarak yapan ve geçimini bu yolla sağlayan kırsal alanlarda yaşamını sürdüren üreticilere, öncelik verilmelidir.
- Kredilerin geri dönüşünün sağlanabilmesi için kredi kullanan üreticilerin ekonomik yeterliliğinin, arazi ve mera varlığının ve diğer bölge koşullarının bir fizibilite çalışması kapsamında değerlendirilmesi kaçınılmaz bir zorunluluk olarak ele alınmalıdır.
- Talep eden üreticiye teknik destek verilmeli, geri dönüşün olmamasından banka da sorumlu olmalıdır.
- Ucuz yem kaynakları geliştirilmelidir.
- Kredi veren kuruluşların ticari bir kuruluş gibi parayı verip vade sonunda sadece alacaklarının tahsilini düşünmemeleri, "Aldığımız teminatlarla kredinin geri dönüşünü garantiledik" düşüncesiyle değil, kullanılan kredinin ülke ekonomisine sağlayacağı katkı değerlendirilerek hareket edilmelidir.
- Verilen kredilere uygulanan faizlerin ve ödeme koşulları çok sık değiştirilmemelidir.

ÖNERİLER

- Verilen kredilerin ihtiyacı karşılayacak düzeyde olması, üreticilerin yapacağı yatırımla ilgili yürütme kapasitesi ve mesleki yatınlığı dikkate alınmalıdır.
- Hayvancılık sektöründe kredi kullanımından azami fayda edilebilmesi için kredi veren kuruluşlar, üretici örgütleri ve üreticilerin tam bir işbirliği ve iletişim ile çalışmaları sağlanmalıdır.
- Ülke çapında tüm hayvancılık kredilerini bölgesel ihtiyaçları ve planlamaları dikkate alarak organize edebilecek ve yönetebilecek nitelikte bir kurum ve bu kurum bünyesinde "Tarımsal kredi danışmanlık ve garanti fonu" oluşturulmalıdır. Kurum veya bankalar bünyesinde istihdam edilecek ziraat mühendisleri ve veteriner hekimlerden seçilecek tarım danışmanları kırsaldaki üretici yatırımları ve işletme geliştirme için kullanılacak kredileri üretici ile koordine ederek bizzat yönetmelidir.
- Kredi işlemlerinde; teminat sorunu çözümlenmelidir. Örneğin kurulmuş iş de kaynak kabul edilmelidir.
- Üreticilerin girdi maliyetlerini düşürmeleri için ortak makina kullanımı yaygınlaştırılmalıdır.
- Girdi alımları ve ürün pazarlaması kooperatifler ve üretici birlikleri yoluyla yapılmalıdır.

AMASYA DSYB FAALİYETLERİ

Amasya DSYB tarafından üye üreticilerin girdi maliyetlerini düşürmek amacıyla:

- Oluşturulan makina parkı bünyesinde;

- 1 silaj makinası
- 1 sıvı gübre makinası
- 1 katı gübre makinası

üretici ihtiyaçlarına göre hazırlanan zaman çizelgesine uygun olarak çalıştırılmaktadır.

- Süt işleme firmaları ile yapılan yıllık anlaşmalar yoluyla; üreticilerden toplanan süt batı fiyatlarının ortalaması üzerinde bir fiyat ile satılmaktadır.
- Yem firmaları ile yapılan yıllık anlaşmalar yoluyla; üreticilerin ihtiyaç duyduğu yem; fabrika çıkışı fiyatına üreticilerimize satılmaktadır.

AMASYA DSYB FAALİYETLERİ

- ◉ Sağım makinası ve diğer çiftlik ekipmanları firmalardan peşin fiyatına alınmakta, üreticiye 5-6 ay vade ile satılmaktadır.
- ◉ Amasya bölgesinde yüksek fiyata yapılan suni tohumlamalar daha uygun fiyata ve kaliteli spermalarla yapılmaktadır. Ödemeler peşin olarak değil hayvansal desteklemeler yoluyla yapılmaktadır.
- ◉ Yem bitkileri tohumu satışı da 6 ay vadeli yapılarak üreticiye destek sağlanmaktadır.
- ◉ Verimi yüksek tohum satışı yapılarak, üreticilerimizin topraklarından daha yüksek verim almaları sağlanmaktadır.
- ◉ Banka kredi önerilerinde üreticilerimizin haklarını korumaya yönelik çalışmalar yapılmakta, bankalarla faiz indirimini konusunda pazarlık yapılarak üreticilerin daha uygun koşullarda kredi almaları sağlanmaktadır.

**BÜTÜN BUNLAR YAPILSA DA
ÜRETİCİLER
“ELDEN GELEN ÖĞÜN OLMAZ,
OLSA DA ZAMANINDA
BULUNMAZ”
ATASÖZÜNÜ HER DAİM
HATIRLAMALIDIR.**

"satılık çiftlik" "satılık tarla" "satılık bahçe" vb. ilan sayısının arttığı ifade ediliyor.....

Sizce neden?

TEŞEKKÜRLER!

